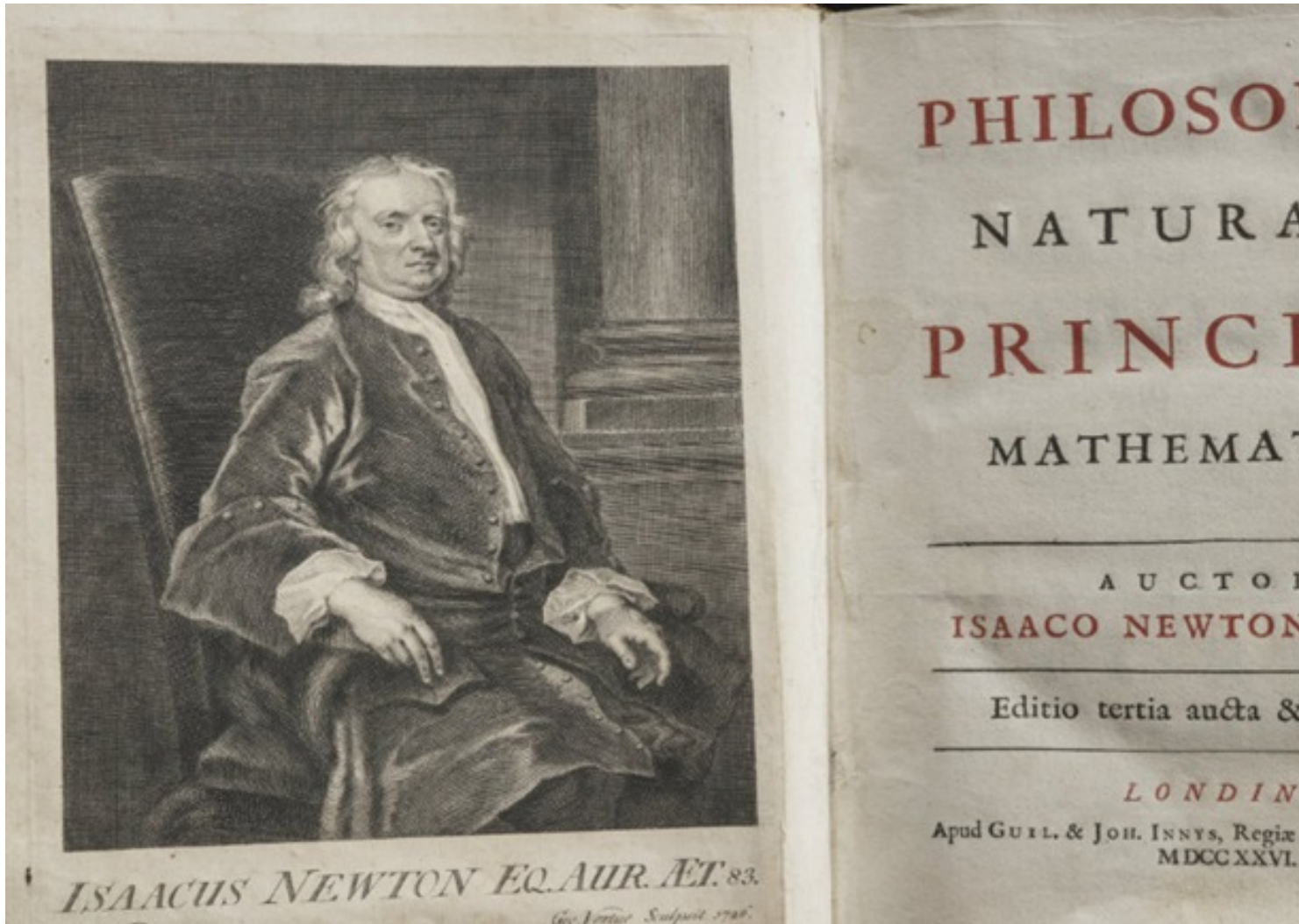


## Ανακαλύφθηκαν άγνωστα αντίτυπα του εμβληματικού έργου «Principia» του Νεύτωνα

Συντάχθηκε απο τον/την ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ: Zougla.gr

Τετάρτη, 11 Νοέμβριος 2020 11:37 - Τελευταία Ενημέρωση Τετάρτη, 11 Νοέμβριος 2020 11:55

---



Τετάρτη, 11 Νοεμβρίου 2020,

Τελικά το -καθόλου εύκολο- αριστούργημα του Ισαάκ Νεύτωνα *Philosophi? Naturalis Principia Mathematica* (Μαθηματικές Αρχές Φυσικής Φιλοσοφίας), το βιβλίο που έφερε επανάσταση στην επιστήμη, μάλλον εξ αρχής διαβαζόταν ευρύτερα από ό,τι πιστευόταν μέχρι σήμερα. Ερευνητές του Ινστιτούτου Τεχνολογίας της Καλιφόρνια (Caltech) ανακοίνωσαν ότι, κάνοντας δουλειά «ντεντέκτιβ» σε πολλές ηπείρους, ανακάλυψαν σε 27 χώρες εκατοντάδες άγνωστα έως τώρα αντίτυπα της ιστορικής πρώτης έκδοσης του έργου του Βρετανού φυσικομαθηματικού.

Η ανακάλυψη υπερδιπλασιάζει πλέον τον αριθμό των γνωστών αντιτύπων της διάσημης πρώτης έκδοσης των *Principia* του 1687. Η τελευταία «απογραφή» το 1953 είχε καταγράψει 187 γνωστά αντίτυπα, τα οποία πλέον αυξάνονται σε 386, μετά την προσθήκη σχεδόν 200 βιβλίων. Οι ερευνητές θεωρούν πιθανό ότι τουλάχιστον ακόμη 200 αντίτυπα βρίσκονται διασκορπισμένα και καταχωνιασμένα σε δημόσιες και ιδιωτικές συλλογές ανά τον κόσμο. Εκτιμάται η πρώτη έκδοση του βιβλίου αποτελείτο από 600 έως 750 αντίτυπα.

Ανάμεσα στα αντίτυπα που ήλθαν στο φως είναι και κλεμμένα, όπως ένα βιβλίο που βρέθηκε σε ένα βιβλιοπωλείο στην Ιταλία και είχε κλαπεί από κάποια βιβλιοθήκη στη Γερμανία πριν μισό αιώνα. Τα δυσεύρετα αντίτυπα της πρώτης έκδοσης των «*Principia*» πουλιούνται σήμερα σε δημοπρασίες των οίκων *Christies's* και *Sotheby's*, καθώς και στη «μαύρη» αγορά, σε τιμές από 300.000 έως τρία εκατομμύρια δολάρια το ένα.

«Νιώσαμε σαν στον Σέρλοκ Χολμς», δήλωσε ο καθηγητής της Ιστορίας των Επιστημών Μορντεχάι Φάινγκολντ, ο οποίος έκανε τον «ντεντέκτιβ» μαζί με τον σλοβακικής καταγωγής συνεργάτη του Αντρέι Σβόρεντσικ του γερμανικού Πανεπιστημίου του Μανχάιμ, αφιερώνοντας πάνω από δέκα χρόνια σε μία εξαντλητική αναζήτηση των χαμένων βιβλίων. Η σχετική ανακοίνωση έγινε από τους ίδιους στο επιστημονικό περιοδικό «*Annals of Science*».

Αναλύοντας στοιχεία για τους κατόχους των αντιτύπων, καθώς και σημειώσεις στα περιθώρια των σελίδων, οι ερευνητές κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι οι «Αρχές», που κάποτε πιστευόταν ότι είχαν διαβαστεί μόνο από μία μικρή ομάδα επίλεκτων μαθηματικών, μάλλον είχαν ευρύτερη απήχηση και αναγνωσιμότητα, ήδη, από την πρώτη έκδοσή τους. «Η διάδοση του βιβλίου και των ιδεών του ήταν πολύ ταχύτερη και πιο ανοιχτή από ό,τι είχαμε υποθέσει», ανέφερε ο Φάινγκολντ.

Στο εμβληματικό έργο του, ο Νεύτων εισήγαγε τους νόμους της κίνησης και την έννοια της καθολικής βαρύτητας, «ενώνοντας σε έναν ενιαίο νόμο για πρώτη φορά τους επίγειους και τους ουράνιους κόσμους», σύμφωνα με τον Σβόρεντσικ. Σταδιακά ο Νεύτων -όπως αργότερα ο Δαρβίνος και ο Αϊνστάιν- άσκησε επίδραση πολύ πέρα από το επιστημονικό πεδίο του.

Κομβικό ρόλο για τη συγγραφή των «Αρχών» είχε ο Βρετανός αστρονόμος Έντμοντ Χάλεϊ (μεταξύ άλλων, ο «πατέρας» του ομώνυμου κομήτη), ο οποίος ζήτησε από τον Νεύτωνα να κάνει μερικούς υπολογισμούς για τις ελλειπτικές τροχιές των ουράνιων σωμάτων στο ηλιακό μας σύστημα. Όταν ο Χάλεϊ είδε τους νευτώνειους υπολογισμούς, εντυπωσιάστηκε τόσο πολύ, που «έσπρωξε» πειστικά τον Νεύτωνα να γράψει ένα σχετικό βιβλίο και, επιπλέον, χρηματοδότησε την πρώτη έκδοσή του.

Σχεδόν αμέσως μετά την εμφάνιση του βιβλίου, έγινε αντιληπτό -με τη βοήθεια και της σχετικής «προπαγάνδας» του Χάλεϊ- ότι επρόκειτο για το έργο μίας μεγαλοφυΐας. Στην πορεία άρχισε να κυκλοφορεί και η φήμη ότι ο Νεύτων «έγραψε ένα βιβλίο που ούτε αυτός ούτε κανένας άλλος μπορεί να καταλάβει».

Όμως, η αντίληψη περί ακαταληψίας του βιβλίου, άρα και μικρής αναγνωσιμότητας, μάλλον καταρρίπτεται, σύμφωνα με τους ερευνητές-ντετέκτιβ, μετά την ανακάλυψη τόσων -εμφανώς διαβασμένων- αντιτύπων διάσπαρτων ανά τον κόσμο.

Διαβάστε την επιστημονική δημοσίευση [εδώ](#) .